

ЗЕМЕЛЬНОЕ, АГРАРНОЕ, ЭКОЛОГИЧЕСКОЕ ПРАВО

УДК 349.414

ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ ТЕРИТОРІЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

Антон КУЛИНИЧ,

аспірант кафедри земельного та аграрного права
Київського національного університету імені Тараса Шевченка

АНОТАЦІЯ

Стаття присвячена дослідженню просторового планування територій міських територіальних громад в Україні. Проаналізовано поняття та елементи просторового планування територій у країнах Європейського Союзу. Розкрито основні засади правового регулювання територіального планування територій міських територіальних громад і систему органів державної влади, що здійснюють територіальне планування на державному, регіональному та місцевому рівнях в Україні. Наведено недоліки законодавства, що регулює територіальне планування. Запропоновано впровадження просторового планування для ефективного та раціонального використання земель міських територіальних громад в Україні.

Ключові слова: планування територій, землі, міська територіальна громада, просторове планування.

SPATIAL PLANNING OF THE TERRITORY OF URBAN TERRITORIAL COMMUNITY: LEGAL ASPECTS

Anton KULYNYCH,

Postgraduate Student at the Department of Land and Agricultural Law
of Taras Shevchenko National University of Kyiv

SUMMARY

The article is devoted to the study of spatial planning of territories of urban territorial communities in Ukraine. The concept and elements of spatial planning of territories in EU countries are analyzed. The basic principles of legal regulation of territorial planning of urban territorial communities territories and the system of state authorities that carry out territorial planning at the state, regional and local levels in Ukraine are disclosed. The shortcomings of legislation regulating territorial planning are shown. The implementation of spatial planning for efficient and rational use of lands of urban territorial communities in Ukraine is proposed.

Key words: planning of territories, land, city territorial community, spatial planning.

REZUMAT

Articolul este dedicat studiului de planificare spațială a teritoriilor comunităților teritoriale urbane din Ucraina. Se analizează conceptele și elementele de planificare spațială a teritoriilor din țările UE. Se prezintă principiile principale ale reglementării legale a planificării teritoriale a teritoriilor comunităților teritoriale urbane și a sistemului autorităților publice care implementează planificarea teritorială la nivel regional și local în Ucraina. Deficiențele legislației care reglementează planificarea teritorială sunt. Se propune introducerea planificării spațiale pentru utilizarea eficientă și rațională a terenurilor în comunitățile teritoriale urbane din Ucraina.

Cuvinte cheie: planificarea teritoriului; teren; comunitatea teritorială locală; planificarea spațială.

Постановка проблеми. Просторове планування території в умовах децентралізації влади та посилення самоорганізації й об'єднання територіальних громад (зокрема міських) є одним із найбільш перспективних й ефективних механізмів реалізації довгострокової регіональної політики держави, спрямованої на досягнення сталого розвитку країни, що ґрунтується на збалансованому поєднанні та взаємообумовленості економічних, соціальних і екологічних складників регіонального розвитку. Воно посідає особливе місце в системі організаційно-функціональних механізмів управління земельними ресурсами з огляду на його першочерговість у формуванні комфортного життєвого середовища населення, забезпечення оптимального територіального розташування об'єктів регіональної соці-

ально-економічної системи за умови врахування поселенських аспектів та вимог екологічної безпеки.

Актуальність теми дослідження. Для міських територіальних громад планування їхніх територій має надзвичайно велике значення, оскільки більшість із них потерпають від нестачі земельних ресурсів. Як відомо, землі цих громад – це, насамперед, землі міста, приміських сіл і селищ.

Для приміських сіл і територій, розташованих між приміськими селами та власне містами, є характерним те, що більшість цих земель уже передано з державної та комунальної власності в приватну під індивідуальне будівництво. Як наслідок, такі населені пункти перебувають у стані вимушеної стагнації, оскільки: у межах їхніх територій

відсутні платники податків (юридично не зареєстровані адреси розташування таких платників податків), що не дозволяє формувати в належному обсязі місцевий бюджет; відсутні вільні земельні ділянки, придатні для відкриття нового виробництва та залучення інвестицій; немає можливості влаштувати сміттєзвалище, провести водогін або побудувати нові об'єкти соціальної сфери через нестачу земельних ресурсів.

Стан дослідження. У вітчизняній науці земельного права проблеми правової регламентації відносин у сфері територіального планування досліджували такі вчені-правознавці, як: В. Андрейцев, Г. Балюк, А. Бобкова, А. Гельман, В. Гуревський, С. Єлькін, В. Єрмоленко, І. Ігнатенко, Н. Льків, І. Каракаш, Т. Коваленко, О. Ковтун, П. Кулинич, Н. Малишева, А. Мірошніченко, В. Носік, В. Правдюк, А. Ріпенко, В. Семчик, В. Сидор, Ю. Шемшученко, М. Шульга та інші вчені. Цими питаннями також цікавилися фахівці у сфері землеустрою та містобудування: Ю. Білоконь, О. Дорош, Ш. Ібатулін, М. Ступень, А. Третяк та інші.

Метою і завданням статті є дослідження правового регулювання застосування просторового планування під час використання земельних ресурсів міських територіальних громад, виходячи з їхньої багатофункціональності та ролі в забезпеченні життєдіяльності суспільства, зокрема як територіального простору, аграрного ресурсу та головного базису навколишнього природного середовища.

Виклад основного матеріалу. У закордонній практиці, виходячи з аналізу просторових планувальних систем і політик Європейського Союзу (далі – ЄС), просторове планування розуміють як суспільну політику та дії, спрямовані на розподіл видів діяльності в просторі та зв'язки між ними. Ця політика має здійснюватися на європейському, національному та локальному рівнях і поєднувати планування землекористування та регіональну політику [1, с. 156]. Просторове планування належить до методів, що використовуються переважно в громадському секторі для впливу на подальший розподіл видів діяльності в просторі. Його застосовують із метою створення раціональної територіальної організації землекористування та відповідних зв'язків, для збалансованості між вимогами розвитку та потребами захисту довкілля, а також для досягнення соціальних і економічних цілей. Просторове планування охоплює заходи з координації просторових впливів на інші секторальні політики для досягнення більш рівномірного розподілу економічного розвитку між регіонами, ніж той, що може бути створений лише ринковими силами, а також заходи з регулювання питань використання землі та власності [1, с. 24].

У різних країнах застосовують різні форми, методи і терміни просторового (територіального) планування. Так, у Містобудівному кодексі Франції цей вид робіт трактують як «облаштування територій», у Великобританії – як «планування міської та сільської території», у Федеративній Республіці Німеччина – як «планувальне упорядкування території», у Сполучених Штатах Америки – як «зонування», або «планування поверхні» (незважаючи на термінологічні відмінності, йдеться про види упорядкувальних робіт, об'єктом яких є територія). Найбільш вживаними в європейських країнах є терміни «просторове планування» та «територіальне планування». Зазвичай їх використовують як синоніми, проте більш обґрунтованим і влучним, на думку Є. Маруняк, є термін «просторове планування», адже йдеться про об'ємний вимір сукупності відносин та зв'язків між різними об'єктами, результатів їхньої взаємодії [3, с. 24]. Ми поділяємо думку вчених, що «просторове планування» є ширшим, ніж «територіальне планування», та включає його в себе [4, с. 215].

Просторове (або «фізичне») планування в Німеччині розуміють як загальне планувально-правове поняття, що охоплює територіальну організацію держави, земельне планування, а також перспективне планування будівництва. Відповідно, його метою є організація та розвиток окремих виділів (регіонів) згідно з елементарними аспектами людського існування, як-от домогосподарство, робота, освіта, постачання, відпочинок і транспорт [5, с. 66].

Складниками (розділами) просторового планування є містобудівне та ландшафтне планування. Перше застосовується для діяльності, спрямованої на ухвалення рішень із просторового розвитку в межах міст та інших поселень, друге – рішень щодо трансформації ландшафтів.

Для країн ЄС базовими стратегічними документами, що визначають основні виклики, пріоритети та механізми просторового розвитку, є: «Засади європейської політики територіального розвитку», «Перспективи європейського територіального розвитку» й ухвалений 2011 р. «Територіальний порядок денний 2020» [3, с. 25]. Врахування національної специфіки здійснюється через розроблення національних концепцій просторового розвитку.

Просторовий підхід у територіальному плануванні землекористування орієнтує на високий рівень комплексності не тільки оцінок, а й методів управління процесами перерозподілу земельних ресурсів, які суттєво відрізняються від сформованих традиційних стереотипів. Сутність його полягає в тому, що він об'єднує два важливих елементи – територіальне планування землекористування та планування відносин сталого землекористування, які взаємодіють між собою через механізми впорядкування (екологічні, економічні та соціальні), що максимально забезпечує охоплення процесів господарського використання земельних ресурсів, досягаючи завдяки цьому запланованого підвищення якості управління землекористуванням, а отже, значного специфічного організаційно-економічного ефекту.

Отже, просторове (територіальне) планування – це, насамперед, сукупність дій, пов'язаних із підготовкою рішень із розміщення населення, різних видів господарської діяльності й об'єктів на територіях різного масштабу, від поселень та їхніх частин до груп країн або регіонів. За його допомогою органи місцевого самоврядування та виконавчої влади мають вирішувати питання організації всього підпорядкованого їм простору, а також розвитку землекористування (регулювання земельних відносин і управління земельними ресурсами) у поєднанні з основними напрямками економічного росту, міграцією населення, вимогами охорони довкілля, поліпшення соціальної інфраструктури.

В Україні система територіального планування, яка включає землевпорядне й містобудівне планування, складалася під впливом низки чинників і об'єднує досвід радянського, пострадянського планування та деякі елементи європейських практик. Просторове планування в європейському значенні, що передбачає оптимальну організацію простору (території) з урахуванням його особливостей, характеристик, зв'язків і часових параметрів, у нашій країні перебуває на початку свого розвитку. За визначенням М. Федорченка, його варто розглядати як регламентоване законодавством України планування територій, здійснюване в контексті масштабної містобудівної діяльності з дотриманням правового режиму земель, атмосферного повітря, вод, надр, флори і фауни, визначеного відповідними актами законодавства України [6].

Територіальне планування разом із розробленням і затвердженням програм використання земель (державних, регіональних) і природно-сільськогосподарським районуванням (зонуванням) є складником планування використання земель. Останнє у вітчизняній науковій юридичній літературі розуміють як діяльність уповноважених органів

державної влади та місцевого самоврядування, що полягає у створенні та втіленні перспективних програм (схем) використання й охорони земельних ресурсів з урахуванням екологічних, економічних, історичних, географічних, демографічних та інших особливостей конкретних територій, а також в ухваленні та реалізації на їх основі відповідних рішень [7, с. 423]. Крім того, як зазначає І. Ігнатенко, це також цілеспрямована діяльність виконавчих органів і органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання щодо збалансованого розвитку і використання території на основі врахування суспільних цінностей і властивостей землі, узгодження інтересів учасників процесу, залучення їх до ухвалення відповідних рішень [8, с. 24]. До завдань планування відносять визначення довгострокової перспективи розвитку окремої території на основі екологічних, соціально-економічних програм і затвердженої встановленим порядком землевпорядної, містобудівної, природоохоронної й іншої документації, а також забезпечення раціонального використання й охорони земель [9, с. 50].

У доктрині земельного права з територіальним плануванням значною мірою пов'язують перспективні принципового перегляду системи законодавчих норм щодо цільового призначення земельних ділянок і розподілу земель на категорії. Оскільки одним із головних завдань планування та забудови територій є обґрунтування розподілу земель за цільовим призначенням і встановлення на його основі правового режиму земельних ділянок, визначених для містобудівних потреб, під час якого визначається основне призначення територій. Документація щодо планування території, з одного боку, сприяє остаточному визначенню параметрів дозволеної забудови території населеного пункту, а з іншого – є інструментом формування земельних ділянок у межах забудованих або призначених для забудови територій.

У чинному законодавстві діяльність із територіального (просторового) планування розвитку територій має декілька визначень. Зокрема, у ст. 1 Закону України «Про основи містобудування» [10] вона визначається як цілеспрямована діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, громадян, об'єднань громадян зі створення та підтримання повноцінного життєвого середовища, яка передбачає прогнозування розвитку населених пунктів і територій, планування, будівництво об'єктів містобудування, спорудження інших об'єктів, реконструкцію історичних населених пунктів за збереження традиційного характеру середовища, реставрацію та реабілітацію об'єктів культурної спадщини, створення інженерної і транспортної інфраструктури.

Відповідно до п. 1 ст. 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», планування і будова територій – це діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб, яка передбачає: 1) прогнозування розвитку територій; 2) забезпечення раціонального розселення і визначення напрямів сталого розвитку територій; 3) обґрунтування розподілу земель за цільовим призначенням; 4) взаємоузгодження державних, громадських і приватних інтересів під час планування і забудови територій; 5) визначення і раціональне взаємне розташування зон житлової та громадської забудови, виробничих, рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих, історико-культурних та інших зон і об'єктів; 6) встановлення режиму забудови територій, на яких передбачено провадження містобудівної діяльності; 7) розроблення містобудівної та проектної документації, будівництво об'єктів; 8) реконструкцію наявної забудови та територій; 9) збереження, створення та відновлення рекреаційних, природоохоронних, оздоровчих територій і об'єктів,

ландшафтів, лісів, парків, скверів, окремих зелених насаджень; 10) створення та розвиток інженерно-транспортної інфраструктури; 11) проведення моніторингу забудови; 12) ведення містобудівного кадастру; 13) здійснення контролю у сфері містобудування [11].

Діяльність у сфері планування території в нашій країні регулюється, насамперед, Конституцією України, Земельним, Цивільним, Господарським кодексами України, законами України «Про Генеральну схему планування території України», «Про основи містобудування», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про землеустрій», «Про архітектурну діяльність», «Про комплексну реконструкцію кварталів (мікрорайонів) застарілого житлового фонду», «Про охорону культурної спадщини», «Про відповідальність підприємств, їх об'єднань, установ та організацій за правопорушення у сфері містобудування», «Про доступ до публічної інформації» та іншими нормативно-правовими актами, а також державними будівельними нормами, нормативними документами тощо.

Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» [11] визначає три рівні планування: державний, регіональний і місцевий. Національному рівню відповідає Генеральна схема територіального планування в Україні, а також схеми планування окремих частин держави, регіональному – схеми планування території Автономної Республіки Крим, областей і районів, місцевому – генеральні плани населених пунктів, плани зонування територій і детальні плани територій.

Планування територій здійснюється відповідними органами виконавчої влади й органами місцевого самоврядування. Так, згідно з п. 1 ст. 6 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [11], управління у сфері містобудівної діяльності здійснюється Верховною Радою України, Кабінетом Міністрів України, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері містобудування, центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань державного архітектурно-будівельного контролю, іншими уповноваженими органами містобудування й архітектури, місцевими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування. Відповідно до ч. 3 ст. 8 зазначеного Закону, рішення з питань планування та забудови територій ухвалюються сільськими, селищними, міськими радами та їх виконавчими органами, районними, обласними радами, Київською міською державною адміністрацією в межах визначених законом повноважень з урахуванням вимог містобудівної документації.

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [12] також передбачає виключну компетенцію відповідного органу місцевого самоврядування (сільської, селищної, міської ради) на пленарних засіданнях ради затверджувати містобудівну документацію на територію, що перебуває в їхній юрисдикції (п. 42 ст. 26). А серед повноважень районних і обласних рад (ст. 43) затвердження містобудівної документації відсутнє. Зазначено тільки, що районні й обласні ради можуть розглядати і вирішувати на пленарних засіданнях й інші питання, віднесені до їхнього відання цим та іншими законами.

Водночас у ст. 11 Закону України «Про основи містобудування» зазначено, що до компетенції обласних і районних рад у сфері містобудування належить забезпечення розроблення та затвердження схем планування територій, а до компетенції обласної ради додатково належить затвердження відповідної містобудівної документації. Яка саме документація мається на увазі під словом «відповідної», Закон не визначає. Водночас у ст. 12 цього ж Закону міститься перелік повноважень сільських, селищних, міських рад у сфері містобудування, серед яких зазначено за-

твердження генеральних планів населених пунктів, планів зонування територій, а за відсутності затверджених планів зонування територій – детальних планів територій. Отже, можна припустити, що до компетенції обласної ради, яка згадується в ст. 11, належить затвердження схем планування територій на державному та регіональному рівнях. Однак це суперечить ст. ст. 11, 12, 14 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», в яких зазначено, що Генеральна схема планування території України розробляється та затверджується відповідно до закону; схеми планування окремих частин території розробляються за рішенням Кабінету Міністрів України, а їх замовниками й органами, що затверджують цю документацію, є відповідні обласні ради; схема планування території області, району розробляється за рішенням відповідно обласної або районної ради і затверджується нею.

Така ж неузгодженість наявна і щодо повноважень місцевих державних адміністрацій. Зокрема, у ст. 29 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» [13] передбачена можливість здійснення місцевими державними адміністраціями повноважень, делегованих їм обласними і районними радами в обсягах і межах, передбачених ст. 44 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» [12]. Однак ця стаття не містить повноважень щодо містобудівної документації. Тоді як ст. 13 Закону України «Про основи містобудування» відносить до компетенції місцевих державних адміністрацій у сфері містобудування ухвалення рішень щодо планування територій на відповідному рівні. Є також колізії між ст. ст. 10 та 33 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності». Так, у п. 4 ст. 10 зазначено, що за рішенням органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування для розроблення плану зонування, детального плану території, крім коштів державного та місцевих бюджетів, можуть залучатися кошти з інших джерел, незаборонених законом, за умови виконання функцій замовника відповідним органом місцевого самоврядування; а з п. п. 2, 3 ст. 33 випливає, що функції замовника детального плану території окремої земельної ділянки може виконувати її власник (користувач). Така неузгодженість положень законодавства щодо розподілу повноважень органів виконавчої влади й органів місцевого самоврядування під час здійснення містобудівної діяльності може призвести до правопорушень у цій сфері.

В Україні планування територій здійснюється шляхом розроблення містобудівної документації (текстові та графічні матеріали з питань регулювання планування, забудови й іншого використання територій) відповідного рівня або внесення змін до неї. Згідно зі ст. 17 Закону України «Про основи містобудування», містобудівна документація є основою для: вирішення питань раціонального використання територій, регулювання розселення; підготовки обґрунтованих пропозицій щодо встановлення та зміни меж населених пунктів; підготовки вихідних даних для розроблення земельнопорядкової документації; вирішення питань щодо розташування та проектування нового будівництва, здійснення реконструкції, реставрації, капітального ремонту об'єктів містобудування й упорядкування територій; вирішення питань щодо вилучення (викупу), передачі (надання) земельних ділянок у власність чи користування громадянам і юридичним особам. Отже, рішення містобудівної документації мають передувати та лежати в основі ухвалення рішень щодо розпорядження земельними ресурсами, які є матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування.

На місцевому рівні, відповідно до п. 1 ст. 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», основним видом містобудівної документації, призначеної для обґрунтування довгострокової стратегії планування та

збудови території населеного пункту, є генеральний план населеного пункту, який розробляється та затверджується в інтересах відповідної територіальної громади з урахуванням державних, громадських та приватних інтересів (п. 1 ст. 17 цього ж Закону). Цей документ містить життєво важливу інформацію про населений пункт, оскільки є основним видом містобудівної документації із планування території населеного пункту, призначеною для обґрунтування (розроблення та реалізації) довгострокової політики органу місцевого самоврядування в питаннях використання й забудови території.

По своїй суті генеральний план міста, селища, як зазначає В. Андрейцев, є головним земельно-містобудівним документом, який визначає принципове вирішення питань щодо розвитку, планування, забудови й іншого використання території населеного пункту [14, с. 361]. Зокрема, він встановлює в інтересах населення та з урахуванням державних завдань напрями й межі територіального розвитку населеного пункту, функціональне призначення та будівельне зонування території, містить принципові рішення щодо розміщення об'єктів загальноміського або загально-селіщного значення, організації вулично-дорожньої мережі й дорожнього руху, інженерного обладнання, інженерної підготовки й благоустрою, захисту території від небезпечних природних і техногенних процесів, охорони природи й історико-культурної спадщини, черговості освоєння території. Рішення про розроблення та затвердження генерального плану населеного пункту ухвалюють відповідна сільська, селищна та міська рада (п. 6, п. 10 ст. 17 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності»).

Планування територій міських територіальних громад, оскільки до їхнього складу входять як території населених пунктів, так і території поза їхніми межами, потребує дещо інших інструментів планування, пов'язаних передусім із забезпеченням життєдіяльності міської територіальної громади шляхом впровадження єдиної містобудівної документації, відповідно до якої всі землі міської територіальної громади мають бути єдиним об'єктом планування.

З метою врегулювання питання розроблення документації із просторового планування для об'єднаних територіальних громад, встановлення меж територій об'єднаних територіальних громад та відведення земельних ділянок для містобудівних потреб Верховна Рада України в першому читанні підтримала законопроект від 21 квітня 2017 р. № 6403 про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» [15]. Даним законопроектом передбачено внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» з метою: врегулювання питань планування та забудови територій, унормування питань, пов'язаних із регулюванням відносин під час розроблення та затвердження документації із просторового планування, забезпечення об'єднаних територіальних громад єдиною документацією із просторового планування, розширення повноважень органів місцевого самоврядування щодо регулювання забудови шляхом затвердження правил регулювання забудови територій, забезпечення реального зв'язку програм соціально-економічного розвитку з документацією із просторового планування, створення прозорого та неконфліктного механізму врахування громадських інтересів під час розроблення та затвердження документації із просторового планування.

Зокрема, згідно з п. 11 ст. 1 законопроекту про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 24 квітня 2017 р. № 6403, просторове планування – це сукупність дій органів місцевого самоврядування та виконавчої влади щодо визначення територій для розселення, місць застосування праці, відпочинку й оздоровлення, інженерно-транспортної інфраструктури, інших

об'єктів шляхом розроблення, затвердження документації із просторового планування та дотримання її рішень.

Ми загалом підтримуємо законопроект від 21 квітня 2017 р. № 6403 про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», адже ним пропонується запровадити такий новий вид містобудівної документації, а саме документації із просторового планування територій, як плани об'єднаних територіальних громад, повноваження затверджувати які пропонується надати радам об'єднаних сільських, селищних і міських громад, а також закріпити на рівні закону, що саме має включати текстова та графічна частини даної містобудівної документації.

На нашу думку, такі плани визначатимуть комплексний просторовий розвиток населених пунктів міської територіальної громади як єдиної системи розселення, функціональне призначення території, організацію інженерно-транспортної інфраструктури, інженерної підготовки і благоустрою, охорони навколишнього природного середовища. Також важливо, що вони встановлюватимуть послідовність реалізації рішень, зокрема й етапність освоєння території. Рішення про їх розроблення та затвердження ухвалюватиме рада цієї громади. Вони будуть охоплювати всю територію громади (як у межах, так і за межами населених пунктів) та відображати не лише поточну ситуацію, а й задавати напрям її розвитку в перспективі. Зокрема, завдяки запропонованим планувальним інструментам міська територіальна громада зможе чітко визначити цільове призначення та режим використання земельних масивів, які можна буде надавати на певних умовах зацікавленим громадянам чи юридичним особам. Також наявність земельних ділянок із визначеним цільовим призначенням (для здійснення підприємницької діяльності, ведення садівництва чи товарного сільськогосподарського виробництва) буде гарантією для потенційного інвестора. Крім того, за потреби на основі генерального плану виконавчі органи міських територіальних громад зможуть замовляти розроблення і генеральних планів окремих населених пунктів, що входять до їхнього складу.

Висновки. Правове регулювання планування використання територій міських територіальних громад в Україні засноване на радянських і пострадянських методах та підходах до використання земельних ресурсів міських територіальних громад для містобудівних потреб і потребує вдосконалення з метою провадження реформи децентралізації влади в Україні і запровадження повсюдності місцевого самоврядування. Впровадження просторового планування території міської територіальної громади з урахуванням досвіду країн ЄС надасть змогу досягти раціональної територіальної організації землекористування та забезпечення всіх потреб життєдіяльності міських територіальних громад в Україні.

Список використаної літератури:

1. EU Compendium of Spatial Planning Systems and Policies. Luxembourg. the Office for Official Publications of European Communities. 1997. URL: <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/059fcedf-d453-4d0d-af36-6f7126698556/language-en/>.

2. Маруняк Є. Територіальне (просторове) планування: зміст, еволюція та основні сучасні напрями. Український географічний журнал. 2014. № 2. С. 22–31.

3. Маленко Я. Правова сутність територіального планування: вітчизняний та європейський досвід. Часопис Київського університету права. 2017. № 2. С. 214–219.

4. Ландшафтное планирование и охрана природы: немецко-русско-английский словарь-справочник. Иркутск: изд-во Инс-та географии им. В.Б. Сочавы СО РАН, 2006. 191 с.

5. Федорченко М. Законодавство України про просторове планування та його практична реалізація: доповідь для семінару з питань регіонального планування територій та їхнього використання в Німеччині і в Україні (17 вересня 2008 р.). К.: ІРЦ «Реформування земельних відносин в Україні», 2008. 21 с.

6. Земельное право Украины: учебн. пособие / А. Беженарь, Е. Бердников, Л. Бондарь, Н. Гавриш; под ред. А. Погребного, И. Каракаша. К.: Истина, 2002. 496 с.

7. Ігнатенко І. Актуальні питання планування використання земель у населених пунктах. Теорія і практика правознавства. 2011. № 1 (1). С. 24. URL: <http://tlaw.nlu.edu.ua/article/download/62424/57962>.

8. Сіряченко І. Правове регулювання цільового використання земель в межах населених пунктів України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.06; Одес. держ. ун-т внутр. справ. О., 2013. 177 с.

9. Про основи містобудування: Закон України від 16 листопада 1992 р. № 2780–XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 52. Ст. 683.

10. Про регулювання містобудівної діяльності: Закон України від 17 лютого 2011 р. № 3038–VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 34. Ст. 343.

11. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 25 червня 1997 р. № 24. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 27. Ст. 170.

12. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 28 травня 1999 р. № 20. Відомості Верховної Ради України. 1999. № 20. Ст. 190.

13. Андрейцев В. Земельне право і законодавство суверенної України: актуальні проблеми практичної теорії. 2-ге вид., випр. К.: Знання, 2007. 445 с.

14. Проект закону про внесення змін до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» від 21 квітня 2017 р. № 6403. URL: http://w1.l1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=61676.

ДОВІДКА ПРО АВТОРА

Кулинич Антон Павлович – аспірант кафедри земельного та аграрного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Kulynych Anton Pavlovych – Postgraduate Student at the Department of Land and Agricultural Law of Taras Shevchenko National University of Kyiv

a.p.kulinich@gmail.com